

*Hátrányos helyzetű tanulóinak integrációs- és
képesség - kibontakoztató felkészítésére készített*

általános iskolai pedagógiai rendszere,

mely készült

**a 20/2012. (VIII. 31.) EMMI rendelet
XIX fejezet 171 § -172 §. szerint.**

**Tárkányi
Általános Iskola**

A programot készítette: Némedi Györgyné
intézmény vezető

Hatálya:
2018. szeptember 1-től

Bevezetés

Egy integrációs oktatási program során az **eltérő családi háttérrel rendelkező, különböző képességű és fejlettségű gyermekeket együtt fejlesztjük, annak érdekében, hogy a társadalmi párbeszéd, valamint a társadalmi mobilitás valóságos keretet kapjon az oktatás-nevelés rendszerén belül.**

Az integrációs /együttnevelő/ minőségi oktatást biztosító program jellemzői:

Egyrészt olyan oktatásszervezési keret,

- Amely lehetőséget biztosít minden gyermek számára képességei kibontakoztatásához,
- Amelyben minden gyerek előzetes, otthonról hozott tudását és kultúráját értéként képviselheti, kamatoztathatja,
- Amelyben a gyerekek egymást segítő közösségei születnek /tudatosan fejlesztik az interperszonális és csoport szociális készségeket/,
- Amelyben a szülőt, a családot, mint partnert vonják be az iskolai folyamatokba, döntésekbe /tudatosan fejlesztik a család, az iskola és a gyerek közötti kommunikációt/,
- Amelyben tudatosan építik ki az előítéletek csökkentésére, megszüntetésére alkalmas együttműködő, elfogadó környezetet,
- Amelyben tudatosan teremtenek lehetőséget az oktatás ügyében érintett intézmények együttműködésére /óvoda, általános iskola, középiskola, családsegítő szervezetek, kisebbségi és helyi önkormányzatok, kulturális és civil szervezetek/,
- Amelyben a tanulókövetés az iskolai hatékonyság visszajelzésének kiemelt eszköze,

Másrészt olyan kompetenciák jellemzik a pedagógusokat, mint pl.

- Széleskörű módszertani repertoár,
- Egyéni különbségekre figyelő, egyénre szabott pedagógiai eszközök és oktatási mérőrendszerek ismerete,
- Egyéni különbségekre figyelő, egyénre szabott pedagógiai eszközök és oktatási mérőrendszerek ismerete,
- Az együttműködés órai és intézményi kereteken túlmutató jellegéből fakadó tanári szerepbővülés elfogadása,
- Az iskolában megjelenő különböző kultúrák ismerete, egyenértékűként való elfogadása, kezelése.

Az integrációs /együttnevelő/ program fenti jellemzőinek az intézmény pedagógiai rendszerének egészét át kell hatnia. A fenti kritériumoknak az alábbi területeken szükséges érvényt szerezni egy valóban hatékony integrációs program megvalósítása érdekében:

- Az iskolába való bekerülés: /kapcsolattartás az óvodával/.
- Az osztályba sorolás módjai, szempontjai /heterogenitás megtartása/.
- Képességfejlesztő programok, képesség kibontakoztatás, egyéni fejlesztés, fejlesztési tervek,
- Tanulási-tanítási módszerek: differenciáló, kooperatív technikák,
- Tanórán kívüli szabadidős tevékenység: tanulást segítő kiegészítő programok,

Tárkányi Általános Iskola IPR rendszere

- Együttműködés /szülői házzal, gyermekjóléti szolgálat, egyéb civil szervezet/
- ..Együttműködésen alapuló értékelési rendszer a nevelésben érintettek együttműködése,
- Műhelymunka: nevelésben érintettek együttgondolkodása.

Iskolai specifikumok

- Az integrációs oktatás évtizedek óta elfogadott oktatási forma a faluban
- Az alsó tagozatban kiemelt szerepet kap a kommunikációs készségek fejlesztése
- A felső tagozaton a képességeknek megfelelő fejlesztéseket szorgalmazzuk
- Jelentős órakeret biztosított az alsós fejlesztésekre
- A „Tanulás tanítása” program működtetése
- A pedagógus továbbképzések tekintetében kiemelt szerepe van a fejlesztő pedagógus képzettség megszerzésének
- Az iskola nyílt, a szülőkkel jó a kapcsolat.
- A pedagógusok alkalmazzák a differenciálás általuk ismert módszereit és fogékonyak újabbak elsajátítására
- A szakmai munka fejlesztésének legfontosabb szinterei a munkaközösségek.
- A tevékenységi területünk szélesítésével arra törekszünk, hogy minden tanuló megtalálja azt a területet, amely számára sikerélményt jelent
- Iskolánkban a jó-szándékúság, segítőkészség, egymás megbecsülése kerül előtérbe, mind tanár-diák, diák-diák, tanár-tanár között
- Fontosnak tartjuk, hogy testileg, lelkileg egészséges, becsületes gyerekek hagyják el intézményünket.
- Szervezeti struktúrában az IPR koordinálója az intézmény vezetősége

1. Helyzetelemzés:

A tárkányi Általános Iskola Komárom-Esztergom Megye azon kistelepülései közé tartozik, ahol nagyon magas a hátrányos helyzetű tanulók száma. A roma tanulók aránya 40-45 % körül van. Diákjaink létszáma az óvodai mutatók alapján csökkenő tendenciát mutat. A korábbi években néhány jobb képességű tanulót elvittek tőlünk Bábolnára, ez az elmúlt években megállt, s ma már csak nagyon kirívó esetben fordul elő.

Tárkány beiskolázási körzetéből csak Vasdinnye Szőlőhegyről járnak másik iskolába a diákok elsősorban a rossz közlekedés miatt.

A nálunk végzett tanulók valamennyien tovább tanulnak, elsősorban szakközép és szakmunkásképző iskolákban, s mintegy 5-10 %-ban gimnáziumban.

A hátrány kompenzációban elsősorban a korrepetálások, szakkörök, napközis foglalkozások, szervezett programok, tanulmányi kirándulások, és a tanórai differenciált oktatás nyújthat eredményt.

1.1. Integrációs programunk célja:

A Tárkányi Általános Iskola tanulói megkapjanak minden segítséget ahhoz, hogy hozott hátrányaikat csökkenteni tudjuk, s egyenlő eséllyel kezdhessék meg a középiskolai tanulmányaikat.

Várható eredmények:

- A hátrányos helyzetű tanulók aránya az iskolánkban megfelel a jogszabályban előírtaknak.
- Az intézmény tartósan képes a különböző háttérrel és különböző területeken eltérő fejlettséggel rendelkező gyerekek fogadására, és együttnevelésére.
- Multikulturális tartalmak beépülnek a helyi tantervbe.
- Az intézmény párbeszédet alakít ki minden szülővel.
- Az intézményben létezik tanári együttműködésre épülő értékelési rendszer.
- Nő az évfolyamvesztés nélkül továbbhaladó hátrányos helyzetű tanulók száma.
- Csökken az intézményben a tankötelezettségi kor határa előtt az iskolai rendszerből kikerülők száma.
- Nő az érettségit adó intézményekben továbbtanuló hátrányos helyzetű tanulók száma.

2. Az iskolába való bekerülés előkészítése

2.1 Az óvodából az iskolába való átmenet segítése:

Az iskola és az óvoda rendszeres kapcsolattartása, közös nevelői értekezletek.

2.2 Heterogén osztályok kialakítása a jogszabályoknak megfelelően:

- 20/2012. (VIII. 31.) EMMI rendelet

Iskolánkban évfolyamonként egy osztály indul, így a heterogenitás maximálisan érvényesül.

3. Együttműködések – partnerségi kapcsolatok kiépítése

3.1 Szülői házzal: *fogadó órák, családlátogatások, szülői értekezletek.*

3.2. Gyermejköltségi és családsegítő szolgálattal: *napi kapcsolat tovább erősítése.*

3.3. Szakmai és szakszolgálatokkal: *pedagógiai intézettel és nevelési tanácsadóval rendszeres együttműködés.*

3.4. Középfokú oktatási intézményekkel: *a tőlünk leggyakoribb fogadó intézményekkel kölcsönös tájékoztatás, eredményközlés.*

3.5. Kisebbségi önkormányzattal: *kölcsönös tájékoztatás, partneri viszony az érintett területeken, együttműködési megállapodás kötése*

3.6. Civil szervezetekkel: *mazsorett csoport, néptánc csoport, spor egyesület*

4. A tanítást-tanulást segítő eszközrendszer elemei

1. Kulcskompetenciákat fejlesztő programok és programelemek a következő területekről:

1.1. Az önálló tanulást segítő fejlesztés

- az önálló tanulási képességet kialakító programok: „*Tanulás tanítása program*”
- a tanulók önálló – életkornak megfelelő – kreatív tevékenységére épülő foglalkozások: *Klub napközis foglalkozások, művészeti, tantárgyi szakkörök.*
- a tanulási motivációt erősítő és fenntartó tevékenységek: *közösségi értéket erősítő programok.*

1.2. Eszközjellegű kompetenciák fejlesztése

- tantárgyi képességfejlesztő programok: „*Tanulás tanítása*” *módszertani program tantárgyi alkalmazása*
- kommunikációs képességeket fejlesztő programok: *énekkar, valamint az irodalmi szakkör működtetése.*

1.3. Szociális kompetenciák fejlesztése

- közösségfejlesztő, erősítő és építő programok, projektek: pl: Márton-nap, DÖK programok
- mentálhigiénés programok: *egészség projekt, egészségnap megvalósítása*

2. Az integrációt segítő tanórán kívüli programok, szabadidős tevékenységek lehetőség szerint:

- együttműködés civil (pl. tanodai) programmal
- művészeti körök: *művészeti szakkörök működtetése, mazzorett, néptánc, modern tánc erősítése.*

3. Az integrációt elősegítő módszertani elemek

- egyéni haladási ütemet segítő differenciált tanulásszervezés: „*Tanulás tanítása*” *módszertani program* alkalmazása tantárgy-specifikusan.
- Projekt módszer, csoportmunka, egyéni megnyilvánulást elősegítő munkaformák, módszerek.

4. Műhelymunka – a tanári együttműködés formái

- értékelő eszmegbeszélések: *rendszeres – havi – illetve szükség szerinti, az esetleges érdekelt partnerekkel,*
- *hospitálásra épülő, vagy hospitálást magába foglaló műhelymunka,*
- problémamegoldó fórumok

5. A háromhavonta kötelező kompetencia alapú értékelési rendszer eszközei

- a szöveges értékelés – árnyalt értékelés: *pedagógiai program szerinti bontásban, az érdekelt felek bevonásával, emlékeztetők készítésével*

6. Multikulturális tartalmak

- multikulturális tartalmak megjelenítése a különböző tantárgyakban: *a pedagógiai programunk ennek jegyében kerül átdolgozásra.*
- esetenként multikulturális tartalmak projektekben feldolgozva

7. A továbbhaladás feltételeinek biztosítása: a tanulók tájékozódásának, ismereteinek bővítése:

- Pályaorientáció: *üzem és gyárlátogatások, középiskolák bemutatkozóinak szervezése*
- továbbtanulásra felkészítő program, segítő szervezet bevonásával: Pedagógiai szakszolgálat tanácsadásának igénybevétele
- Intézményünkben az országos kompetenciamérések eredményeinek javulása,- különösen a tanulók önmagukhoz mért eredményeinek javulása- az elvárt eredmény.

II. Az integrációs felkészítés pedagógiai rendszerének ütemterve

Tevékenység	alkalmazás	eredmény	2 évente
I. alkalmazás feltételei			
1. Az integrációs stratégia elkészítése			
1.1 Helyzetelemzés az integráció szempontjai elvárható eredményei alapján	Helyzetelemzés elkészül.		Felülvizsgálat
1.2 Célrendszer megfogalmazása	Elkészül az általános célok intézményi szintű megfogalmazása – a helyi sajátosságok figyelembevételével.		A célok felülvizsgálata
1.3 Két éves bevezetési terv elkészítése	Elkészül a bevezetési terv.		Időarányos teljesítés figyelemmel kísérése, szükség esetén a korrekció elkészítése.
- Beiskolázási terv	Hosszútávon használható beiskolázási terv készült, trendvizsgálat alapján (demográfiai adatok, beiskolázási terület nagysága).	Tanulók szüleinek informálása megtörtént.	Fenntartói körzethatárok az integrációs feltételeknek megfelelően módosultak.
- Szervezetfejlesztési terv	Iskolaszervezési intézkedések, technikai feltételek, módszertani		A szervezetfejlesztési terv teljesítésének

Tárkányi Általános Iskola IPR rendszere

	feltételek és pedagógus készségek listája elkészült. A hiányok pótlására projektterv készült.		áttekintése, szükséges korrekciók elkészítése.
- Erőforrás terv, továbbképzési terv... stb.	Az intézmény rendelkezésére álló humán és eszköz erőforrások feltérképezése, az intézményi kompetencia térkép elkészítése. Beiskolázási terv aktualizálása.		Az erőforrás terv felülvizsgálat aktualizálása, szükség esetén korrigálása.
2. Az iskolába való bekerülés előkészítése			
2.1 Az óvodából az iskolába való átmenet segítése	<i>Országos diagnosztikus vizsgálat 4-9 évesek számára c.</i> fejlődésvizsgálat megtervezése, kivitelezése. Közös program készült: <ul style="list-style-type: none"> - célmeghatározás - kapcsolattartás módja, a kapcsolattartás ütemezése, - projekt-team alakítása - helyzetelemzés 	Egyéni fejlesztési terv alapját alkotó közös vizsgálati anyag készült.	Vizsgálati anyag felülvizsgálata, korrekciója megtörtént.
2.2 Heterogén osztályok kialakítása jogszabályoknak megfelelően	Iskolaszervezési intézkedések, technikai feltételek kialakítottak.	Jogszabálynak megfelelő integrációs feltételrendszer jött létre.	A integrációs feltételrendszer létrejött.
3. Együttműködések – partnerségi kapcsolatok kiépítése			
3.1 Szülői házzal	Kommunikációs terv készült a szülőkkel való kapcsolattartás formájára és tartalmára.	A pedagógusok a szülőkkel egyéni kapcsolattartási rendet alakítottak ki (alkalom, rendszeresség, tartalom dokumentálása).	A kapcsolatrendszer működtetése beépült a pedagógiai programba.
3.2 Gyermekjóléti szolgálattal	Együttműködési terv készül a konkrét feladatokat, ütemezést, várható eredményeket felsorolva.	Az iskolába kerülő tanulók és családjuk komplex segítő terve elkészült.	A kapcsolatrendszer működtetése beépült a pedagógiai programba.
3.3 Szakmai és szakszolgálatokkal	A megfelelő szolgáltató igénybevételéről komplex szempontok alapján döntés született.	Együttműködési szerződés felsorolja az igénybeveendő területeket, konkrét feladatokat, ütemezést, várható	A szakszolgálatok minősítése rendszeres és dokumentált.

Tárkányi Általános Iskola IPR rendszere

		eredményeket és a pénzügyi feltételeket.	
3.4 Középfokú oktatási intézménnyel	Az együttműködési területek azonosítása a tanulók középiskolai után követése érdekében megtörtént.	Együttműködési megállapodás felsorolja a konkrét feladatokat, ütemezést, várható eredményeket.	A kapcsolatrendszer működtetése beépült a pedagógiai programba.
3.5 Amennyiben van, a kisebbségi önkormányzattal	Együttműködési megállapodás felsorolja a konkrét feladatokat, ütemezést, várható eredményeket.		A kapcsolatrendszer működtetése beépült a pedagógiai programba.
3.6 Civil szervezetekkel	Együttműködési megállapodás felsorolja a konkrét feladatokat, ütemezést, várható eredményeket.		A kapcsolatrendszer működtetése beépült a pedagógiai programba.
II. A tanítást-tanulást segítő és értékelő eszközrendszer elemei			
1. Kompetenciafejlesztő programok és programelemek (Önálló tanulást segítő fejlesztés, eszközjellegű kompetenciák fejlesztése, szociális kompetenciák fejlesztése)			
Kulcskompetenciákat fejlesztő programok és programelemek	Döntés születik a kulcskompetenciák fejlesztését szolgáló programokról: mely programok adaptálандók, és melyeket kell kidolgozni, továbbfejleszteni.	Programadaptáció és/vagy fejlesztés. Programelemek kipróbálása.	A programelemek beépültek a pedagógiai programba, teljes körű bevezetésük megtörtént.
2. Az integrációt segítő tanórán kívüli programok, szabadidős tevékenységek			
Az integrációt segítő tanórán kívüli programok, szabadidős tevékenységek	Kiegészítő és speciális programok listájáról döntés született. Projektterv készült az új programok bevezetésére és működtetésére.	Dokumentáltan működnek a kiegészítő programok, és hatékonyságuk monitorozott.	Éves szinten a munkatervben rögzítettek ezek a tevékenységek.
Patrónusi, mentori vagy tutori rendszer működtetése	Döntés született a patrónusi rendszer működtetéséről. Személyi feltételek biztosítása megtörtént.		A patrónusi rendszer működik, ellenőrzése megoldott.
3. Az integrációt segítő módszertani elemek			
Egyéni haladási ütemet segítő differenciált tanulásszervezés	A módszer helye és szerepe pontosan meghatározott, a szükséges iskolaszervezési és technikai feltételek listája elkészült. A hiányok pótlására projektterv készült.	Differenciáló tananyagegységek állnak rendelkezésre.	A pedagógusok alkalmazzák a differenciálást. A pedagógiai programban a módszerek helye és szerepe pontosan meghatározott.
Kooperativitás	A módszer helye és szerepe pontosan meghatározott, a szükséges iskolaszervezési és	Együttműködési készségeket fejlesztő	A pedagógusok alkalmazzák a kooperációs

Tárkányi Általános Iskola IPR rendszere

	technikai feltételek listája elkészült. A hiányok pótlására projektterv készült.	tananyagok állnak rendelkezésre.	technikákat. A pedagógiai programban a módszerek helye és szerepe pontosan meghatározott.
Projekt módszer	A módszer helye és szerepe pontosan meghatározott, a szükséges iskolaszervezési és technikai feltételek listája elkészült. A hiányok pótlására projektterv készült.	Tanmenetek készültek projektekhez.	A felsorolt módszerek a helyi tantervben szerepelnek.
Drámapedagógia	A drámapedagógia helye és szerepe pontosan meghatározott, a szükséges iskolaszervezési és technikai feltételek listája elkészült. A hiányok pótlására projektterv készült.		A pedagógiai programban a drámapedagógia helye és szerepe pontosan meghatározott.
4. Műhelymunka – a tanári együttműködés formái			
Értékelő esetmegbeszélések	Iskolaszervezési intézkedések, technikai feltételek, módszertani feltételek és pedagógus készségek listája elkészült. A hiányok pótlására projektterv készült az esetmegbeszélések beillesztésére a pedagógiai programba.	Rögzítettek azok a szempontok, amelyek alapján a pedagógusok elvégzik az értékelő esetmegbeszélést.	Az értékelő esetmegbeszélések dokumentáltak a rendszer részei, és konklúzióit a pedagógusok használják a fejlesztési tervek korrekcióinál.
Problémamegoldó fórumok	Iskolaszervezési intézkedések, technikai feltételek, módszertani feltételek és pedagógus készségek listája elkészült. A hiányok pótlására projektterv készült.	Rögzített és dokumentált a kapcsolattartás formája, gyakorisága, módszere és eredményei.	A pedagógus együttműködési technikák dokumentáltak a rendszer részei, és konklúzióit a pedagógusok használják a fejlesztési tervek korrekcióinál.
Hospitálásra épülő együttműködés	Iskolaszervezési intézkedések, technikai feltételek, módszertani feltételek és pedagógus készségek listája elkészült. A hiányok pótlására projektterv készült.	Rögzített és dokumentált a kapcsolattartás formája, gyakorisága, módszere és eredményei.	A pedagógus együttműködési technikák dokumentáltak a rendszer részei, és konklúzióit a pedagógusok használják a fejlesztési tervek korrekcióinál.
5. A háromhavonta kötelező kompetencia alapú értékelési rendszer eszközei			
A szöveges értékelés – árnyalt értékelés	Elkészült a szöveges értékelésre vonatkozó terv, mely szabályozza	Rögzítettek azok a	A pedagógusok alkalmazzák az

Tárkányi Általános Iskola IPR rendszere

	az érdemjeggyel és szöveggel történő értékelés kapcsolatát.	szempontok, amelyek alapján a pedagógusok értékelnek.	árnyalt értékelést. A pedagógiai programban a módszer helye és szerepe pontosan meghatározott. Az érintett tanulók értékelése a jogszabályban meghatározott rendben zajlik.
Egyéni fejlődési napló	Az egyéni fejlesztés nyomon követésének módjáról döntés született.		Az érintett tanulók értékelése a jogszabályban meghatározott rendben zajlik.
6. Multikulturális tartalmak			
Multikulturális tartalmak megjelenítése	A multikulturális tartalmak megjelenítéséről döntés született (integráltan a tantárgyakban, vagy külön projektekben).	Tananyagok és segédletek prototípusa elkészült vagy adaptált.	Tananyagok vagy projektek beépültek a helyi tantervbe.
7. A továbbhaladás feltételeinek biztosítása			
Pályaorientáció	Döntés született a pályaorientációs program helyéről a helyi pedagógiai programban. Projektterv készült az esetleges változtatásra.	Pályaorientációs program elkészült.	Nő az érettségit adó intézményekben továbbtanuló hátrányos helyzetű tanulók száma.
Továbbtanulásra felkészítő program	Döntés született a felkészítő program helyéről a helyi pedagógiai programban. Projektterv készült az esetleges változtatásra.	A felkészítő program elkészült.	Nő az érettségit adó intézményekben továbbtanuló hátrányos helyzetű tanulók száma.

A nevelő testület a 2018. augusztus 31.-ei tanévnyitó értekezleten jóváhagyta.

Felülvizsgálata, módosítása a törvényi előírásoknak megfelelően.

Tárkány, 2018. augusztus 31.

 Némedi Györgyné
 igazgató

